

Saksframlegg

Saksbehandler: Gunn Sissel Teigen	Arkivkode: 033
Arkivsaksnr: 20/285	JournalpostID: 20/2890

Saksnr: 06/2020	Utval: Bjørnafjorden formannskap	Dato: 04.02.2020
08/2020	Bjørnafjorden kommunestyre	18.02.2020
23/2020	Bjørnafjorden kommunestyre	18.03.2020
42/2020	Bjørnafjorden kommunestyre	12.05.2020

Partinemning for representantar om melder seg ut av parti og evt. inn i eit nytt parti

Partiet De Kristne stilte ikkje valliste ved valet og fekk då heller ikkje inn representantar i Bjørnafjorden kommunestyre.
Magne Djuvik kan derfor ikkje få representera Partiet De Kristne i Bjørnafjorden kommunestyre.

Praksisen frå Os og Fusa vert elles vidareført: Representantar som melder seg ut av parti, vert i resten av valperioden omtala som uavhengig i møteinnkallingar, protokollar m.m.

Bjørnafjorden, den 22.01.2020

Christian Fredrik Fotland
Kommunedirektør

Vedlegg:

Representasjon Partiet De Kristne
Førebels svar på e-post av 06.01.2020 – informasjon om saksgang
Politiske verv - nytt parti
Framstilling-Betegnelse-for-representanter-som-melder-seg-ut-av-et-parti

Kva saka gjeld:

To representantar i Bjørnafjorden kommunestyre har meldt seg ut av partiet dei vart valt inn i . Den første er uavhengig representant. Den andre, Magne Djuvik, har bedt om å få representera eit parti som ikkje stilte til val i kommunen.

I Fusa og Os har praksis vore, at dei som har meldt seg ut av partia, har blitt omtalt som uavhengig også etter at dei har meldt seg inn i eit anna parti.

Det har ikkje vorte teke stilling til korleis dette skal gjerast i den nye kommunen. Det vert difor lagt fram sak til vurdering og avgjerd.

Magne Djuvik, stod på Frp si valliste til Bjørnafjorden kommunestyre for perioden 2019 – 2023. Han vart valt inn i kommunestyret for Frp.

Magne Djuvik informerte 06.01.2020 om at han har meldt seg ut av Frp og inn i Partiet De Kristne. Han ber også om å få representera dei i Bjørnafjorden kommunestyre. Fylkesleiar Tomas Moltu har i e-post stadfesta at:

«Partiet De Kristne har hatt gleden av å ønske Magne Djuvik velkommen som nytt medlem i partiet og jeg kan bekrefte at vi ønsker at han skal representere Partiet De Kristne i kommunestyret i Bjørnafjorden.» ; sjå vedlegga.

Regelverk

Gjeldande rett går fram av utdrag frå kommunalminister Sanner sitt svar på spørsmål i Stortinget 2017:

Dersom et medlem eller varamedlem i kommunestyret melder seg ut av et parti, skal vedkommende fremdeles regnes som del av det opprinnelige partiets liste ved innkalling av varamedlemmer. Det er lagt til grunn i forarbeidene, langvarig praksis fra departementet og i juridisk teori at nummerrekkefølgen blant varamedlemmer skal følges, selv om vararepresentanten har meldt seg ut av det partiet vedkommende er valgt inn for, se hhv. Ot.prp. nr. 42 (1991–1992) side 143, rundskriv H-12/15 punkt 2.9 og Overå/Bernt KommuneLOVEN med kommentarer (6. utg. 2014) side 131.»

«Jeg vil for øvrig tilføye at LOVEN ikke har regler om hvordan representanter som har skiftet parti eller blir uavhengige skal benevnes i møteinnkallinger, protokoller og lignende. Dette vil det være opp til kommunen selv å bestemme.»; sjå spørsmål og svar her:

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=67979>

Ovanemnde er fortsatt gjeldande rett. Kva er «gruppa» dersom representant har meldt seg ut av partiet han eller ho vart valt inn for i kommunestyret? Departementet: «Avgjerende kor vedkomande kom frå, ikkje kor han eller ho er no».

Partibytte i forrige valperiode

NRK undersøkte partibytte i kommunestyra i forrige valperiode. Utdrag frå informasjon henta frå [NRK](#) og [BT](#) sine nettartiklar: «Resultatet viser at så mange som 455 lokalpolitikere har meldt seg ut av det partiet de ble valgt inn for.»

«Flere har vært uavhengige eller byttet parti flere ganger i ulike perioder, og enkelte har endt

tilbake i sitt opprinnelige parti. De som seinere har meldt seg inn igjen er med i vår oversikt over utmeldte.»

«Ettersom vi har personvalg i Norge fortsetter de utmeldte representantene å møte i landets kommunestyre. NRKs kartlegging viser at de fleste utmeldte fortsetter som uavhengige, men noen skifter også partier».

«Sjølvsagt om me har personval, set veljarane saman eit kommunestyre av ulike partigrupper som stiller til val i kommunen. Dersom nokon melder overgang til eit anna parti, vert denne balansen endra.»

«Slik reglane er går det ikkje an å nekte folkevalde å melde seg ut av eit parti midt i perioden, og det går heller ikkje an å nekte dei å melde overgang til eit anna parti – heller ikkje eit parti som ikkje er representert. Men den som melder seg ut høyrer fortsatt formelt til den gruppa ein vart valt inn i.»

Bergen er ein av kommunane som hadde fleire utmeldingar i forrige valperiode. Der vart det lagt fram ei politisk sak i januar 2019 om konsekvensar og korleis dei utmelde skulle omtalast.

Utdrag frå saka – som også er vedlegg i si heilhet:

«Bystyredirektøren mener det er flere argumenter for å opprettholde tidligere praksis med å protokollere representanters partitilhørighet også for representanter som melder overgang til partier som ikke er representert i bystyret. Det vil for det første gi et riktigere bilde av den politiske forankringen representantene har og hvem som reelt sett er uavhengige. For det andre vil en slik løsning i ettertid gi en mer korrekt politisk biografi for de representantene det gjelder.

Det er også flere argumenter mot å velge en løsning hvor partitilhørighet protokolleres og registreres for representanter som melder overgang til partier som ikke er representert i bystyret. Et argument er at det da vil se ut som bystyret består av flere partier enn de som formelt er innvalgt. Det vil også kunne åpne for en diskusjon om rettigheter for både representanter og aktuelle parti. Betegnelsen uavhengig vil være mest presis for å beskrive den reelle status en representant uten tilknytning til innvalgte partier har i bystyret og andre folkevalgte organer.

Det er ingen entydige og opplagte svar eller løsninger på dette. Bystyredirektøren mener at en løsning med å protokollere og registrere representanters partitilhørighet også for representanter som melder overgang til partier som ikke er representert i bystyret, er den ryddigste og gir den mest korrekte informasjon både i nåtid og for å beskrive historikken.

Framlegg til vedtak i saka vart vedteke og pkt 1 og 2 har følgjande ordlyd:

«1. Partitilhørighet skal fremgå av protokoller, nettsider og oversikter for øvrig også for representanter som er medlem av et parti som ikke er innvalgt i bystyret.

2. Representanter som melder seg inn i parti som ikke er innvalgt i bystyret kan ikke få protokollert at de fremmer forslag på vegne av et parti.»

Vurdering

Sjølvsagt om vi har personval, set veljarane saman eit kommunestyre av ulike partigrupper.

Folkevalde kan melda seg ut av eit parti midt i perioden, og det går heller ikkje an å nekte dei å melda overgang til eit anna parti – heller ikkje til eit parti som ikkje er representert i

kommunestyret. Men den som melder seg ut høyrer fortsatt formelt til den gruppa ein vart valt inn i.

Ved forfall vert det kalla inn frå den partigruppa ein vart valt inn i, sjølv om ein melder seg inn i eit anna parti.

Partiet De Kristne stilte ikkje valliste ved valet og fekk då heller ikkje inn representantar i Bjørnafjorden kommunestyre.

Magne Djuvik kan derfor ikkje få representera Partiet De Kristne i Bjørnafjorden kommunestyre.

Argument som talar for å bruka si nye partinemning i protokollar og liknande går fram av utdrag frå Bergen si saksutgreiing som er sitert frå under faktiske opplysningar.

At ein nyttar si nye partinemning i protokollar m.m, kan føra til misforståing om at dei faktisk representerer det nye partiet - fullt ut - inn i kommunestyret og andre folkevalde organ, jf. m.a. skriv frå Magne Djuvik.

Kommunedirektøren rår derfor til at praksisen frå Os og Fusa vert vidareført: Representantar som som melder seg ut av parti, vert i resten av valperioden omtala som uavhengig i møteinnkallingar, protokollar m.m

Bjørnafjorden formannskap - 06/2020

FSK - behandling:

Votering.

Kommunedirektøren si innstilling vart samrøystes vedteke.

FSK - vedtak:

Partiet De Kristne stilte ikkje valliste ved valet og fekk då heller ikkje inn representantar i Bjørnafjorden kommunestyre.

Magne Djuvik kan derfor ikkje få representera Partiet De Kristne i Bjørnafjorden kommunestyre.

Praksisen frå Os og Fusa vert elles vidareført: Representantar som melder seg ut av parti, vert i resten av valperioden omtala som uavhengig i møteinnkallingar, protokollar m.m.

Bjørnafjorden kommunestyre - 08/2020

KST - behandling:

Utsett for behandling i ekstramøte 18. mars 2020.

KST - vedtak:

Bjørnafjorden kommunestyre - 42/2020

KST - behandling:

Møtet vart sett att kl. 12.35.

Representanten Magne Djuvik har bede om ei habilitetsvurdering fordi namnet hans er nemnd i saka. Han trådde ut frå møtet.

Den juridiske vurderinga er at Djuvik er gild til å behandla saka fordi ho er prinsipiell. Etter kommunelova § 11-10 siste ledd er ein folkevald ikkje ugild ved val av tillitspersonar eller fastsetting av godtgjering o.l. Det ligg ikkje føre opplysningar om andre forhold i saka som er eigna til å svekka tilliten til repr. sin upartiskheit. Jf. § 6 2. ledd. Kommunestyret slutta seg til dette, og Djuvik kom tilbake i møtet.

Leiar i ombodsutvalet William Lindborg, Ap, foreslo å ta praktiske spørsmål reist av møtelyden med i behandlinga av reglementet som ombodsutvalet skal behandle 18. mai før framlegging til kommunestyret 16. juni.

Votering

Formannskapet si innstilling vart vedteke mot røysta til Magne Djuvik, Uavh.

KST - vedtak:

Partiet De Kristne stilte ikkje valliste ved valet og fekk då heller ikkje inn representantar i Bjørnafjorden kommunestyre.

Magne Djuvik kan derfor ikkje få representera Partiet De Kristne i Bjørnafjorden kommunestyre.

Praksisen frå Os og Fusa vert elles vidareført: Representantar som melder seg ut av parti, vert i resten av valperioden omtala som uavhengig i møteinnkallingar, protokollar m.m.

Bjørnafjorden, 22.01.2020

Gunn Sissel Teigen
Spesialrådgiver